

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI™ Anketi

Eylül ayında enflasyon genele yayılı düşüş kaydetti

İçindekiler

Genel Bakış

Gıda Ürünleri

Tekstil Ürünleri

Giyim ve Deri Ürünleri

Ağaç ve Kağıt Ürünleri

Kimyasal, Plastik ve Kauçuk
Ürünler

Metalik Olmayan Mineral
Ürünler

Ana Metal Sanayi

Makine ve Metal Ürünler

Elektrikli ve Elektronik Ürünler

Kara ve Deniz Taşıtları

Metodoloji

Daha Fazla Bilgi

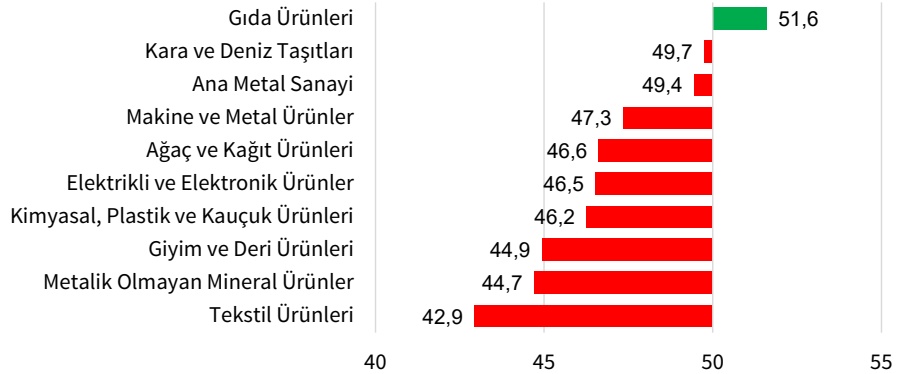
İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI® endeksleri, S&P Global tarafından, Türkiye imalat sektöründe faaliyet gösteren yaklaşık 800 şirketten oluşan panelden elde edilen anket verileri kullanılarak oluşturulmaktadır. 10 imalat sektörü için hazırlanan ve üretim, talep, kapasite, fiyatlar ve satın alımları kapsayan endeksler, ilgili sektörlerin ekonomik performansına ilişkin öncü göstergelerdir.

Eylül anketi sonuçları hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

"Eylül ayında özellikle gıda ürünleri ve kısmen de ana metal sanayi hariç olmak üzere, imalat sektörleri yeni sipariş temin etmek konusunda zorluk yaşamaya devam etti. Faaliyet koşulları özellikle tekstil ürünleri sektöründe bozulurken üretim, yeni siparişler ve satın alma faaliyetlerinde en belirgin yavaşlamalar bu sektörde gözlemlendi.

Enflasyonist baskıların sektörler genelinde gösterdiği belirgin hafifleme, firmaların yeni sipariş almakta karşılaştığı zorlukları ortadan kaldırmadı. İmalatçıların önümüzdeki aylara ilişkin beklentisi, fiyat artışlarının yavaşlamaya devam ederek yeni siparişlere ve üretime bir miktar yukarı yönlü ivme kazandırması olacak."

Türkiye Sektörel PMI Anketi
ma, >50 = önceki aya göre iyileşme, Eylül 2023

Kaynaklar: İstanbul Sanayi Odası ve S&P Global PMI.

Genel Bakış

Enflasyon oranları tüm sektörlerde geriledi

Üretim sadece gıda sektöründe artış kaydetti

Sektörlerin büyük bölümünde istihdam azaldı

Türkiye Sektörel PMI® raporu, üçüncü çeyrek sonu itibarıyla yeni sipariş alma konusunda genel olarak yaşanan zorluklar nedeniyle üretimin hemen hemen tüm sektörlerde daraldığına işaret etti. Söz konusu daralma, enflasyonun tüm sektörler genelinde yavaşlamasına rağmen gerçekleşti.

Eylül ayında, anket kapsamında takip edilen on sektör içerisinde yalnızca gıda ürünlerinde üretim artışı görüldü. Bu sektörde üretim hacmi üst üste ikinci ay genişlerken büyüme hızı Ağustos ayına göre değişim göstermedi. Üretimdeki en sert yavaşlama, geçen yılın Kasım ayından bu yana en yüksek oranlı düşüşün kaydedildiği tekstil sektöründe yaşandı.

Üretimdeki ivme kayıplarında belirleyici etken, firmaların yeni sipariş alma konusunda yaşadığı zorluklar oldu. Gıda ürünleri, üretimde olduğu gibi yeni siparişlerde de en iyi performansı gösteren sektör olurken, ana metaller sektörünün siparişleri üç aylık yavaşlamanın ardından yeniden büyümeye geçti. En belirgin yavaşlama tekstil ürünlerinde kaydedildi. İhracatta ise sadece kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri ile gıda ürünleri sektörleri artış sağladı.

Eylül ayında girdi maliyetleri enflasyonu sektörler genelinde keskin bir yavaşlama sergiledi. En düşük oranlı artış ana metallerde gerçekleşirken en yüksek enflasyon metalik

olmayan mineral ürünlerde kaydedildi.

Buna bağlı olarak, nihai ürün fiyatlarındaki artış da on sektörün tamamında hız kesti. Talepteki iyileşmelerin firmalara bir miktar fiyatlama gücü sağladığı gıda ürünleri, satış fiyatlarındaki en hızlı artışın yaşandığı sektör oldu. Diğer taraftan, yeni sipariş temininde yaşanan zorluklar nedeniyle tekstil imalatçıları nihai ürün fiyatlarını Eylül'de sınırlı ölçüde artırabildi.

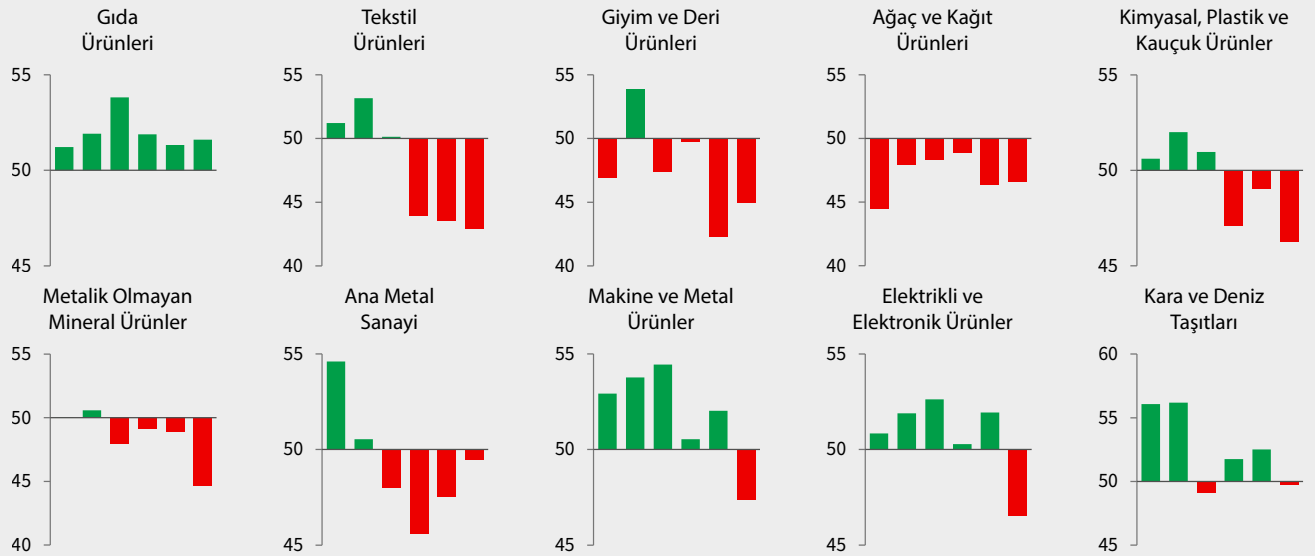
On sektör içerisinde istihdamını artıran sektör sayısı üçe gerileyerek COVID-19 salgınının 2020 başlarındaki ilk dalgasından bu yana en düşük düzeyde gerçekleşti. İstihdamını artıran sektörler gıda ürünleri, ağaç ve kağıt ürünleri ile kara ve deniz taşıtları oldu. Ağaç ve kağıt ürünleri son dört ayda ilk kez çalışan sayısını artırdı. İstihdam seviyesinde en keskin düşüş ise giyim ve deri ürünlerinde kaydedildi.

Yeni siparişlerdeki zayıf görünüm nedeniyle Eylül ayında satın alma faaliyetleri sadece gıda ürünleri ve ana metallerde artış gösterdi. Girdi alımları sekiz sektörde düşüş kaydederken en belirgin azalma tekstil ürünlerinde gerçekleşti.

Sektörel PMI Genel Bakış

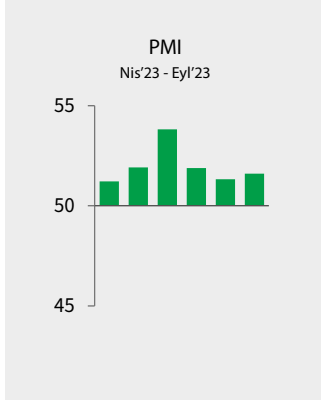
ma, >50 = önceki aya göre iyileşme, Nis'23 - Eyl'23

Kaynaklar: İstanbul Sanayi Odası ve S&P Global PMI.

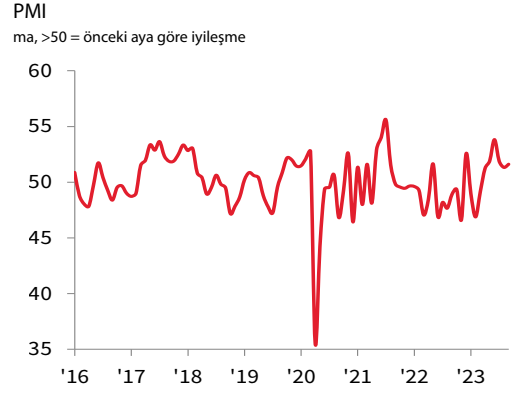
Gıda Ürünleri

Üretim üst üste ikinci ay arttı

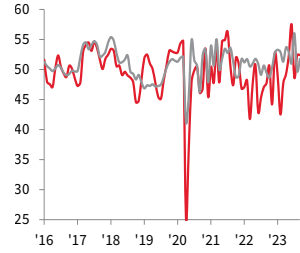

Eylül ayında, anket kapsamında takip edilen on sektör içerisinde yalnızca gıda ürünlerinde üretim artışı görüldü. Üretim üst üste ikinci ay ve Ağustos ile aynı tempoda artış gösterdi. Bu artış, ihracat da dahil olmak üzere yeni siparişlerde yaşanan iyileşmeden kaynaklandı. Bir önceki ay izlenen sınırlı düşüşün ardından istihdam yeniden genişleme kaydetti.

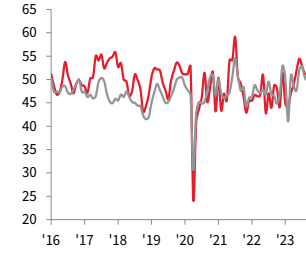
Eylül'de girdi maliyetleri bir önceki aya göre daha yavaş olmakla birlikte yine keskin bir şekilde arttı. Öte yandan nihai ürün fiyatları enflasyonu çok daha sınırlı bir düşüş gösterdi ve on sektör içerisindeki en düzeyde gerçekleşti.

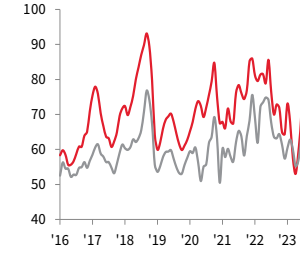
Üretim Endeksi
İstihdam Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

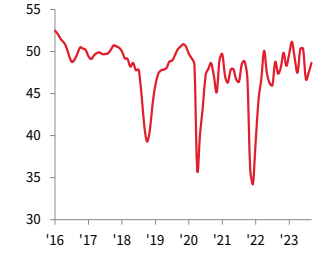
Yeni Siparişler Endeksi
Birikmiş İşler Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Girdi Fiyatları Endeksi
Ürün Fiyatları Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre fiyat artışı

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi
ma, >50 önceki aya göre teslimat süresinin kısalması

Endeks Özeti

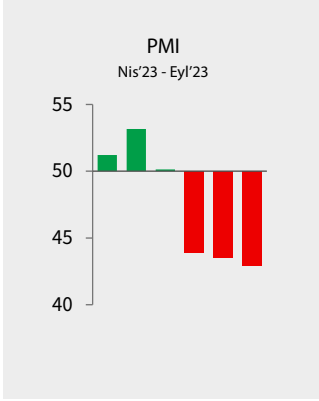
ma, 50 = önceki aya göre değişim yok

	PMI	Üretim	Yeni Siparişler	Yeni İhracat Siparişleri	Birikmiş İşler	İstihdam	Nihai Ürün Stoku	Girdi Fiyatları	Ürün Fiyatları	Tedarikçilerin Mal Alım Miktarı	Teslim Süresi	Girdi Stoku
04-23	51,2	49,2	48,9	50,1	48,7	53,7	55,4	53,0	55,3	53,1	47,5	56,4
05-23	51,9	52,3	51,9	57,9	47,6	52,9	52,3	58,9	56,7	53,1	50,3	52,5
06-23	53,8	57,5	54,4	53,7	52,0	51,0	56,3	68,3	62,8	57,1	50,3	54,6
07-23	51,9	48,7	52,9	54,3	52,8	56,1	46,6	86,5	75,6	52,5	46,7	46,4
08-23	51,3	52,4	51,2	52,2	50,4	49,7	52,9	81,8	70,7	50,0	47,5	50,3
09-23	51,6	52,4	51,1	51,3	49,8	51,8	51,6	71,3	67,1	52,2	48,6	51,1

Tekstil Ürünleri

Yeni siparişlerde en belirgin yavaşlama tekstil sektöründe ölçüldü

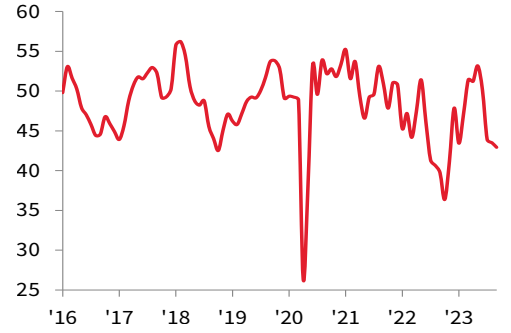

Tekstil sektöründe faaliyet koşulları Eylül ayında daha da zorlaştı. Yeni siparişler yine belirgin şekilde azaldı ve takip edilen on kategori içerisinde en yüksek oranda kaydedildi. Buna bağlı olarak, üretimde son 10 ayın en belirgin düşüşü gerçekleşti.

Firmalar iş yükündeki azalmaya bağlı olarak istihdam ve satın alma faaliyetlerini yavaşlattı. Talepteki kırılganlık firmaların fiyatlama gücünü sınırladı. Buna bağlı olarak nihai ürün fiyatları anket kapsamında yer alan sektörler içerisinde en sınırlı artışı gösterdi.

PMI

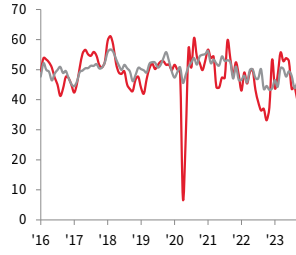
ma, >50 = önceki aya göre iyileşme

Üretim Endeksi

İstihdam Endeksi

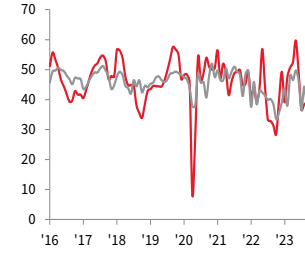
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Yeni Siparişler Endeksi

Birikmiş işler Endeksi

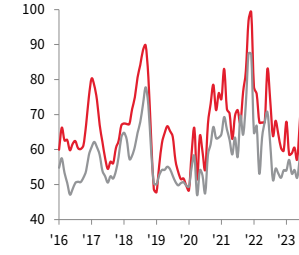
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Girdi Fiyatları Endeksi

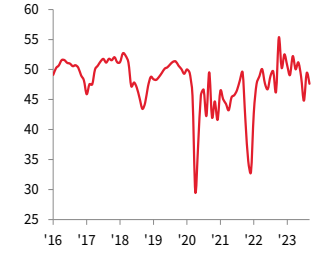
Ürün Fiyatları Endeksi

ma, >50 = önceki aya göre fiyat artışı

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi

ma, >50 önceki aya göre teslimat süresinin kısalması

Endeks Özeti

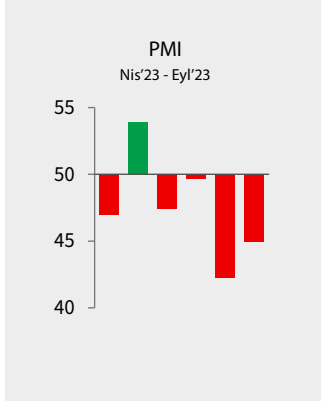
ma, 50 = önceki aya göre değişim yok

	PMI	Üretim	Yeni Siparişler	Yeni İhracat Siparişleri	Birikmiş işler	İstihdam	Nihai Ürün Stoku	Girdi Fiyatları	Ürün Fiyatları	Mal Alım Miktarı	Tedarikçilerin Teslim Süresi	Girdi Stoku
04-23	51,2	52,8	52,5	51,2	46,5	50,3	48,9	60,5	54,1	54,0	50,0	47,0
05-23	53,2	53,8	59,7	49,8	49,7	47,7	48,0	57,3	52,0	48,9	51,2	49,5
06-23	50,1	52,8	49,2	49,6	46,4	49,4	50,6	68,6	58,5	49,1	48,8	45,9
07-23	43,9	43,6	36,7	37,0	36,5	47,9	51,7	80,1	70,0	38,4	44,8	41,6
08-23	43,5	44,3	38,4	41,4	44,3	43,9	47,9	76,5	57,0	43,2	49,4	45,5
09-23	42,9	39,9	39,0	38,2	37,1	45,8	52,6	68,6	52,3	39,9	47,6	42,4

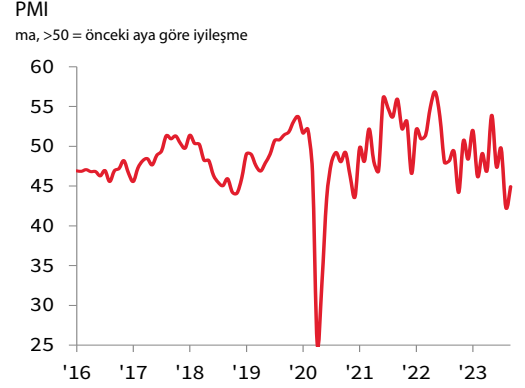
Giyim ve Deri Ürünleri

İstihdamda son iki buçuk yılın en sert düşüşü gerçekleşti

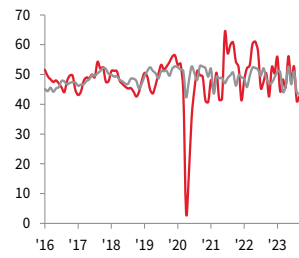

Eylül ayında giyim ve deri ürünleri sektörünün üretimi, yeni siparişlerde devam eden yavaşlama nedeniyle üst üste ikinci ay azaldı ve düşüş bir önceki aya kıyasla daha hızlı oldu. Firmaların iş yüklerindeki azalma nedeniyle istihdamda Şubat 2021'den bu yana en sert azalış gerçekleşti.

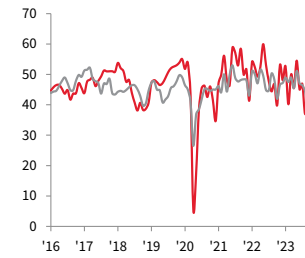
Hem girdi maliyetlerinde hem de nihai ürün fiyatlarında enflasyon keskin bir şekilde geriledi. Nihai ürün fiyatlarındaki artış, geçen yılın Ağustos ayından bu yana en düşük oranda gerçekleşti.

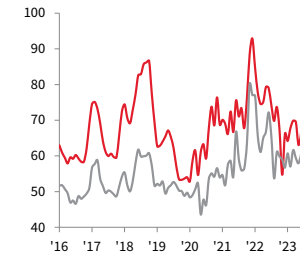
Üretim Endeksi
İstihdam Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

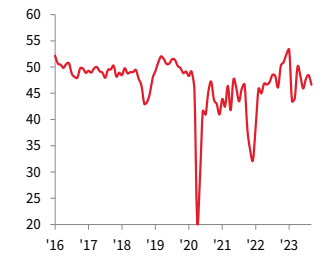
Yeni Siparişler Endeksi
Birikmiş İşler Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Girdi Fiyatları Endeksi
Ürün Fiyatları Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre fiyat artışı

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi
ma, >50 önceki aya göre teslimat süresinin kısalması

Endeks Özeti

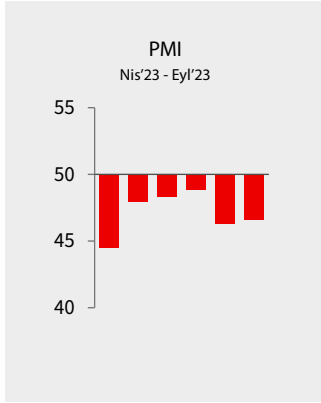
ma, 50 = önceki aya göre değişim yok

	PMI	Üretim	Yeni Siparişler	Yeni İhracat Siparişleri	Birikmiş İşler	İstihdam	Nihai Ürün Stoku	Girdi Fiyatları	Ürün Fiyatları	Mal Alım Miktarı	Tedarikçilerin Teslim Süresi	Girdi Stoku
04-23	46,9	45,7	45,5	48,4	45,5	46,1	48,5	69,6	59,4	45,4	50,1	51,7
05-23	53,9	56,1	54,5	54,3	51,1	52,6	52,4	63,1	58,0	54,0	48,3	52,4
06-23	47,4	47,4	45,1	46,5	47,1	46,7	54,2	67,0	61,0	45,9	45,9	45,9
07-23	49,7	52,7	46,8	43,0	46,5	51,0	49,8	80,1	72,0	39,4	47,7	44,4
08-23	42,3	41,1	36,9	40,3	44,3	43,9	49,9	78,6	73,2	41,0	48,4	44,3
09-23	44,9	42,8	43,6	42,8	38,6	43,6	42,2	64,3	56,3	41,8	46,6	44,1

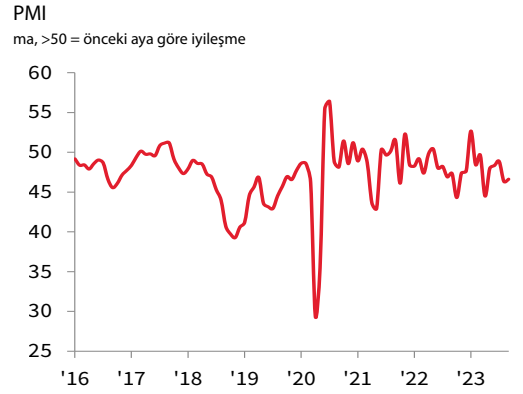
Ağaç ve Kağıt Ürünleri

Yeni siparişlerde son 11 ayın en belirgin yavaşlaması kaydedildi

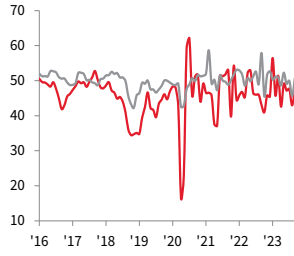

Ağaç ve kağıt ürünleri sektöründeki firmaların yeni siparişleri Eylül ayında belirgin bir yavaşlama kaydetti ve düşüş Ekim 2022'den bu yana en yüksek oranda ölçüldü. İhracat siparişleri ise toplam yeni siparişlere göre daha sınırlı olmakla birlikte yine azalma gösterdi. Üretimin üst üste altıncı ay yavaşlamasına rağmen istihdam yeniden büyümeye geçti.

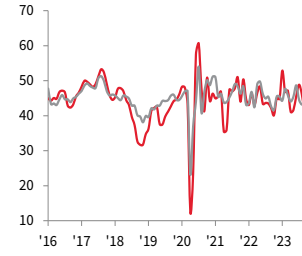
Sektörde girdi maliyetleri enflasyonu keskin bir ivme kaybıyla son dört ayın en düşük düzeyine geriledi. Nihai ürün fiyatları da Eylül ayında hız kesmekle birlikte artmaya devam etti.

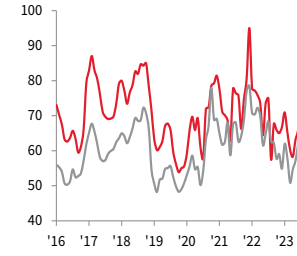
Üretim Endeksi
İstihdam Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

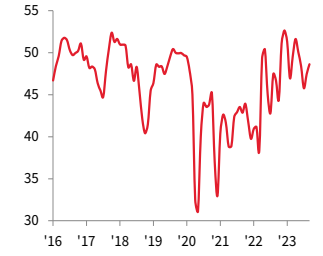
Yeni Siparişler Endeksi
Birikmiş işler Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Girdi Fiyatları Endeksi
Ürün Fiyatları Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre fiyat artışı

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi
ma, >50 önceki aya göre teslimat süresinin kısalması

Endeks Özeti

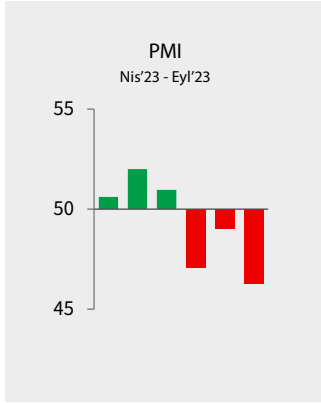
ma, 50 = önceki aya göre değişim yok

	PMI	Üretim	Yeni Siparişler	Yeni İhracat Siparişleri	Birikmiş işler	İstihdam	Nihai Ürün Stoku	Girdi Fiyatları	Ürün Fiyatları	Mal Alım Miktarı	Tedarikçilerin Teslim Süresi	Girdi Stoku
04-23	44,5	42,6	41,1	45,6	44,1	48,6	46,9	58,3	54,7	43,4	51,6	45,3
05-23	48,0	49,1	41,7	49,7	45,5	52,3	57,8	63,2	57,2	49,8	50,1	52,4
06-23	48,3	47,2	45,6	49,7	48,7	49,1	50,8	66,4	63,0	50,1	48,4	52,9
07-23	48,9	47,6	48,9	52,9	44,6	49,9	42,8	82,5	78,1	48,4	45,8	41,6
08-23	46,3	43,0	46,1	44,4	43,2	45,7	46,9	82,4	73,2	47,0	47,5	47,4
09-23	46,6	47,5	40,8	46,0	43,9	50,7	49,6	65,3	61,4	44,6	48,6	46,3

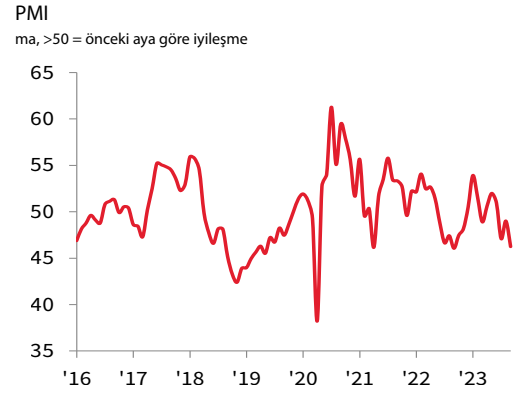
Kimyasal, Plastik ve Kauçuk Ürünler

İhracatın yeniden büyümeye geçmesine rağmen yeni siparişler yavaşladı

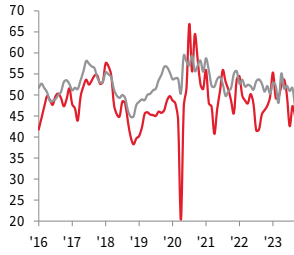

Kimya, plastik ve kauçuk firmalarında yeni ihracat siparişlerinin yeniden büyümeye geçmesine rağmen toplam yeni siparişler Eylül'de üst üste dördüncü ay düşüş gösterdi. Benzer şekilde üretimde de yavaşlama trendi dört aya ulaştı.

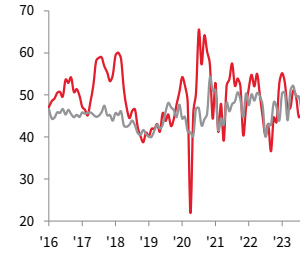
Toplam yeni siparişlerin azalmasıyla birlikte firmalar atıl kaynaklarını devam eden işlerine aktardı ve böylece birikmiş iş hacmi Temmuz 2022'den bu yana en yüksek oranda geriledi. Atıl kapasite, firmaların istihdamı son altı ayda ilk kez azaltmasına yol açtı.

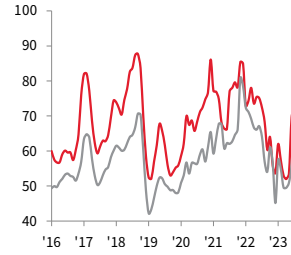
Üretim Endeksi
İstihdam Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

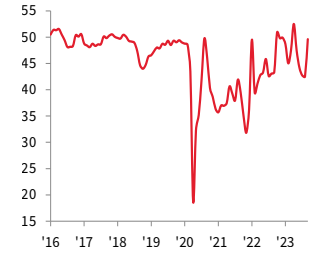
Yeni Siparişler Endeksi
Birikmiş işler Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Girdi Fiyatları Endeksi
Ürün Fiyatları Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre fiyat artışı

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi
ma, >50 önceki aya göre teslimat süresinin kısalması

Endeks Özeti

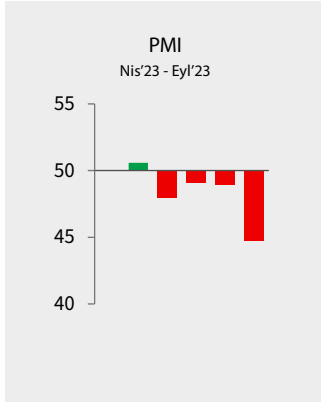
ma, 50 = önceki aya göre değişim yok

	PMI	Üretim	Yeni Siparişler	Yeni İhracat Siparişleri	Birikmiş işler	İstihdam	Nihai Ürün Stoku	Girdi Fiyatları	Ürün Fiyatları	Mal Alım Miktarı	Tedarikçilerin Teslim Süresi	Girdi Stoku
04-23	50,6	52,0	46,9	52,9	51,0	55,1	52,6	52,0	49,5	46,9	52,5	53,9
05-23	52,0	53,6	51,0	50,9	52,2	51,5	51,8	53,5	50,9	53,2	47,5	51,1
06-23	51,0	49,9	49,7	51,8	49,7	52,2	51,0	69,6	56,2	49,6	44,2	47,6
07-23	47,1	42,6	44,8	47,6	49,6	50,9	43,7	72,4	68,0	43,4	42,7	42,4
08-23	49,0	47,3	45,3	47,5	46,5	51,6	47,9	71,9	68,6	45,1	42,5	46,4
09-23	46,2	44,7	45,5	50,9	42,8	46,8	47,6	65,0	56,3	45,6	49,6	45,3

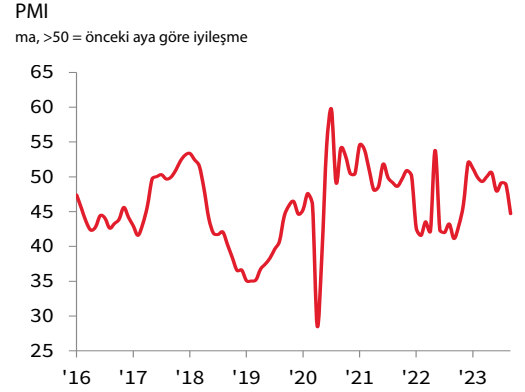
Metalik Olmayan Mineral Ürünler

En yüksek girdi maliyeti enflasyonu metalik olmayan mineral ürünlerde gerçekleşti

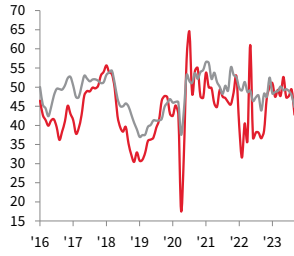

Eylül ayında metalik olmayan mineral ürünler sektöründe girdi maliyetleri enflasyonu genel tabloyla uyumlu bir şekilde yavaşlamasına rağmen yine de yüksek seyretti ve diğer sektörlerin üzerinde gerçekleşti. Nihai ürün fiyatları da keskin bir şekilde arttı, ancak bu artış son üç ayın en düşük oranında kaydedildi.

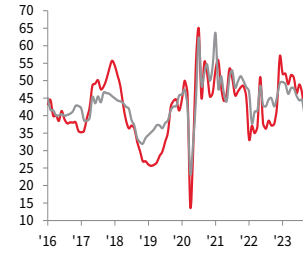
Güçlü fiyat baskıları talebi olumsuz etkiledi ve yeni siparişler 11 ayın en yüksek oranında yavaşladı. Üretimde de sert bir yavaşlama kaydedildi ve düşüş önceki aya göre hızlandı.

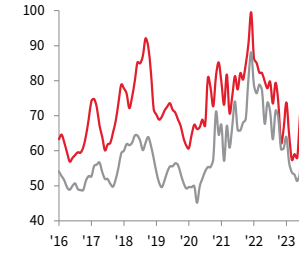
Üretim Endeksi
İstihdam Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

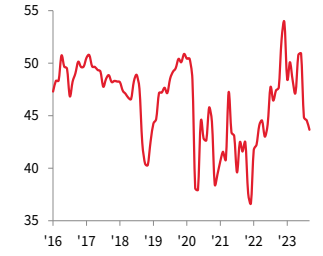
Yeni Siparişler Endeksi
Birikmiş İşler Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Girdi Fiyatları Endeksi
Ürün Fiyatları Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre fiyat artışı

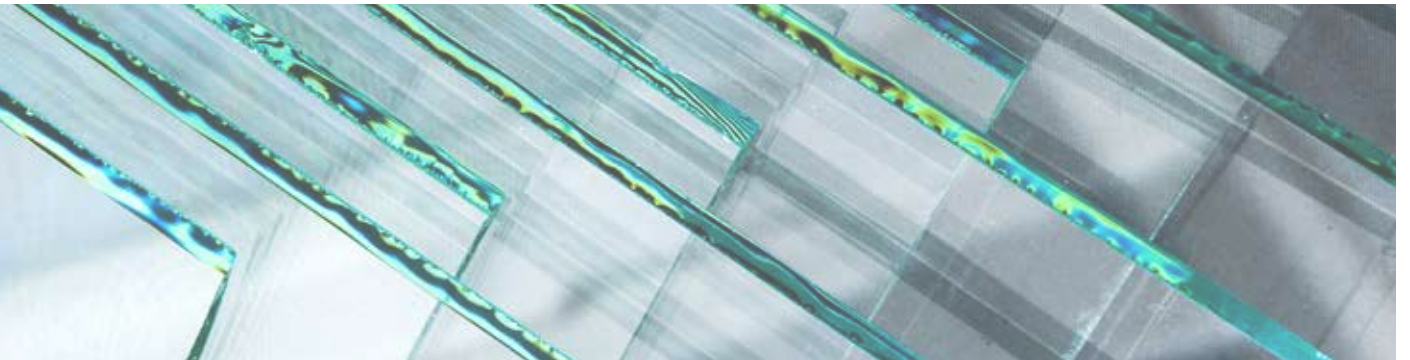
Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi
ma, >50 önceki aya göre teslimat süresinin kısalması

Endeks Özeti

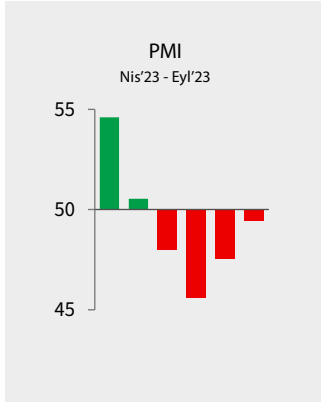
ma, 50 = önceki aya göre değişim yok

	PMI	Üretim	Yeni Siparişler	Yeni İhracat Siparişleri	Birikmiş İşler	İstihdam	Nihai Ürün Stoku	Girdi Fiyatları	Ürün Fiyatları	Mal Alım Miktarı	Tedarikçilerin Teslim Süresi	Girdi Stoku
04-23	50,0	47,7	51,6	46,5	47,8	50,2	50,3	59,1	53,2	48,1	47,2	46,8
05-23	50,6	52,7	50,9	46,8	47,8	49,2	52,6	58,0	51,4	51,4	50,8	49,3
06-23	47,9	47,3	46,4	43,5	45,6	49,5	53,1	69,9	53,9	49,7	50,9	49,3
07-23	49,1	47,7	48,9	52,0	44,3	49,0	47,8	82,8	74,6	51,5	44,9	44,6
08-23	48,9	49,3	46,2	46,9	44,4	47,8	53,8	87,1	77,0	47,0	44,6	48,4
09-23	44,7	42,8	39,9	39,8	38,6	44,8	50,6	77,3	66,4	40,8	43,7	46,2

Ana Metal Sanayi

Yeni siparişler artış kaydetti

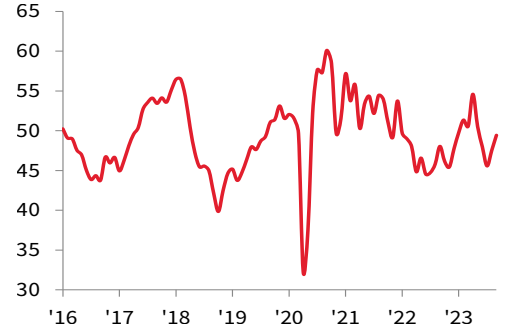

Ana metal sektöründe yeni siparişler üç aylık yavaşlamanın ardından Eylül ayında yeniden artışa geçti. Bununla birlikte, artış ılımlı düzeyde gerçekleşti. Enflasyonist baskıların belirgin bir şekilde zayıflaması talebi destekledi. Girdi maliyetlerindeki yükseliş takip edilen on sektör içerisinde en düşük hızda kaydedilirken nihai ürün fiyatlarında da yine sınırlı bir artış kaydedildi.

Üretim ve istihdamda devam eden yavaşlamaya rağmen, satın alma faaliyetleri son üç ayda ilk kez artarak büyüme bölgesine geri döndü.

PMI

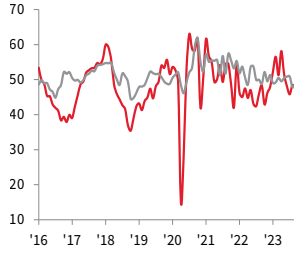
ma, >50 = önceki aya göre iyileşme

Üretim Endeksi

İstihdam Endeksi

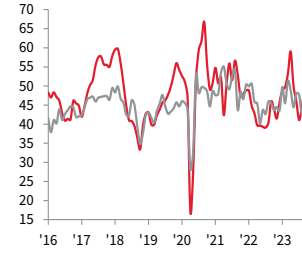
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Yeni Siparişler Endeksi

Birikmiş işler Endeksi

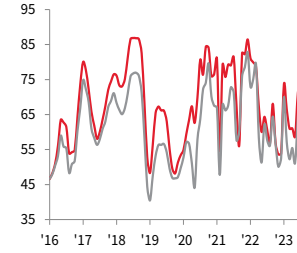
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Girdi Fiyatları Endeksi

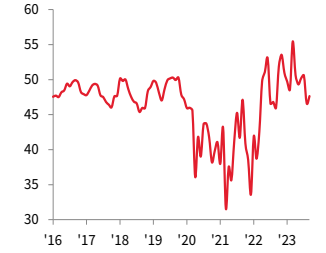
Ürün Fiyatları Endeksi

ma, >50 = önceki aya göre fiyat artışı

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi

ma, >50 önceki aya göre teslimat süresinin kısalması

Endeks Özeti

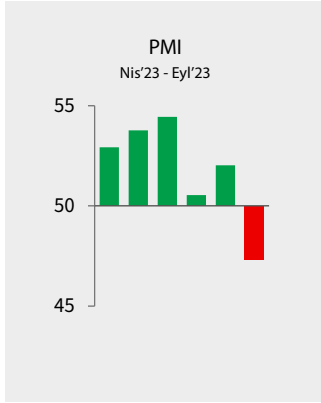
ma, 50 = önceki aya göre değişim yok

	PMI	Üretim	Yeni Siparişler	Yeni İhracat Siparişleri	Birikmiş işler	İstihdam	Nihai Ürün Stoku	Girdi Fiyatları	Ürün Fiyatları	Mal Alım Miktarı	Teslim Süresi	Girdi Stoku
04-23	54,6	58,1	59,1	53,2	48,8	49,5	50,5	61,1	55,5	55,5	50,6	50,5
05-23	50,5	51,5	50,1	50,4	44,4	50,4	47,7	58,7	51,2	52,8	49,3	49,4
06-23	48,0	48,1	46,1	42,9	48,1	50,8	47,8	71,2	64,4	52,4	50,2	44,7
07-23	45,6	45,8	41,1	49,7	47,8	50,9	45,0	74,9	74,1	47,6	50,6	41,9
08-23	47,5	48,4	44,6	47,7	42,7	47,8	50,8	69,2	66,7	43,4	46,6	44,7
09-23	49,4	47,5	50,1	48,1	47,8	48,7	49,6	59,2	53,3	52,2	47,6	49,2

Makine ve Metal Ürünler

İstihdam Mayıs 2020'den bu yana ilk kez azaldı

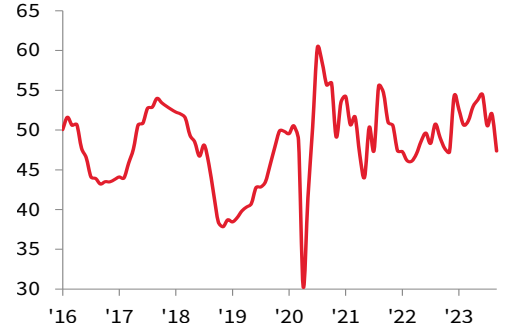

Makine ve metal ürünleri firmalarının üretim hacmi, bir önceki anket döneminde gözlenen güçlü artışın ardından Eylül'de yeniden daralmaya geçti. Söz konusu daralma, yeni siparişlerde son 10 aydır gözlenen en belirgin yavaşlama ile aynı döneme denk gelirken, yeni ihracat siparişleri de Ağustos ayında arttıktan sonra Eylül'de düşüş gösterdi.

Firmalar iş yüklerinin azalması nedeniyle son 40 aylık dönemde ilk kez istihdam azalttı. Satın alma faaliyetlerinin yanı sıra girdi ve nihai ürün stokları da düşüş gösterdi.

PMI

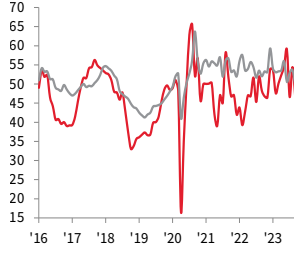
ma, >50 = önceki aya göre iyileşme

Üretim Endeksi

İstihdam Endeksi

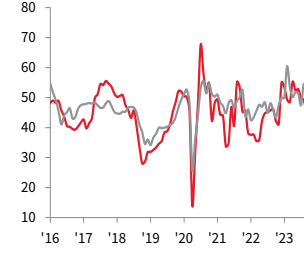
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Yeni Siparişler Endeksi

Birikmiş işler Endeksi

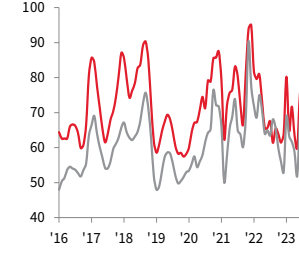
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Girdi Fiyatları Endeksi

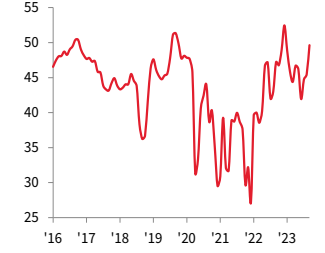
Ürün Fiyatları Endeksi

ma, >50 = önceki aya göre fiyat artışı

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi

ma, >50 önceki aya göre teslimat süresinin kısalması

Endeks Özeti

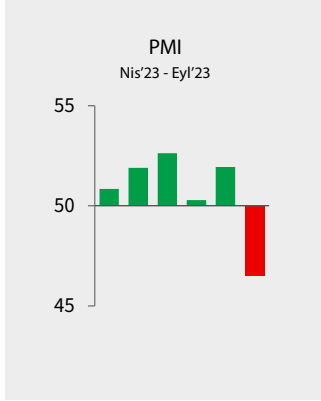
ma, 50 = önceki aya göre değişim yok

	PMI	Üretim	Yeni Siparişler	Yeni İhracat Siparişleri	Birikmiş işler	İstihdam	Nihai Ürün Stoku	Girdi Fiyatları	Ürün Fiyatları	Mal Alım Miktarı	Tedarikçilerin Teslim Süresi	Girdi Stoku
04-23	52,9	52,4	55,3	51,3	50,2	53,6	46,5	63,5	58,7	52,5	46,7	45,3
05-23	53,8	54,7	52,4	61,2	51,8	56,0	47,7	60,1	51,9	56,9	46,2	51,3
06-23	54,4	59,1	52,8	48,1	51,5	50,6	47,9	75,4	68,0	58,6	41,9	50,0
07-23	50,5	46,6	49,9	49,3	47,4	52,9	47,6	78,5	73,5	47,3	44,7	50,4
08-23	52,0	54,4	49,2	50,9	54,5	53,6	50,9	72,2	65,4	49,0	45,5	47,4
09-23	47,3	46,6	44,5	48,4	47,8	49,7	44,4	60,2	57,5	47,5	49,6	48,2

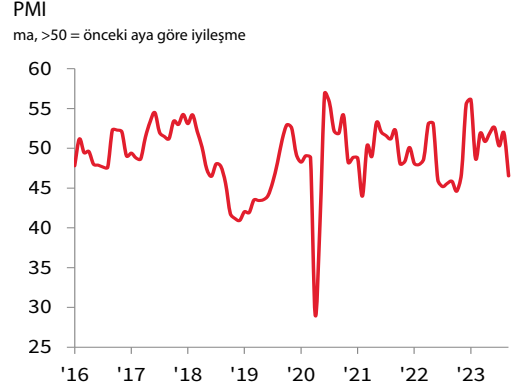
Elektrikli ve Elektronik Ürünler

Yeni siparişlerde keskin yavaşlama gözlemlendi

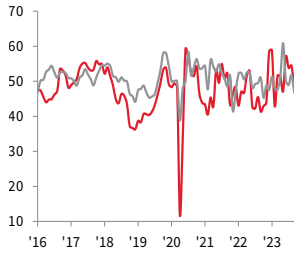

Eylül'de üretim, yeni siparişler ve istihdamın yeniden daralmaya geçmesiyle birlikte elektrikli ve elektronik ürünler sektörünün faaliyet koşulları son yedi ayda ilk kez yavaşladı. Yeni siparişlerdeki düşüş yaklaşık bir yılın en belirgin düzeyinde gerçekleşti.

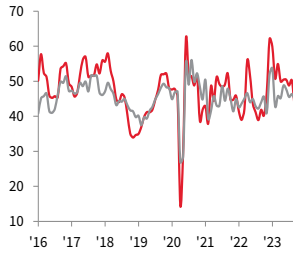
Girdi maliyetleri enflasyonu Eylül'de keskin bir şekilde gerileyerek geçmiş dönem seri ortalamasının altında kaldı. Bu durum, Haziran ayından bu yana en düşük oranlı artışın gerçekleştiği nihai ürün fiyatları için de söz konusu oldu.

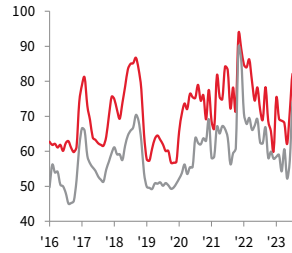
Üretim Endeksi
İstihdam Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

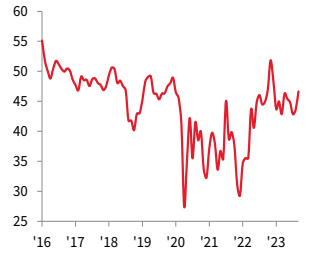
Yeni Siparişler Endeksi
Birikmiş İşler Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Girdi Fiyatları Endeksi
Ürün Fiyatları Endeksi
ma, >50 = önceki aya göre fiyat artışı

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi
ma, >50 önceki aya göre teslimat süresinin kısalması

Endeks Özeti

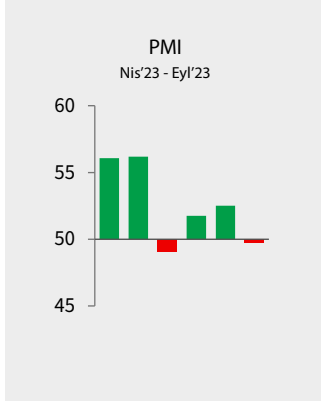
ma, 50 = önceki aya göre değişim yok

	PMI	Üretim	Yeni Siparişler	Yeni İhracat Siparişleri	Birikmiş İşler	İstihdam	Nihai Ürün Stoku	Girdi Fiyatları	Ürün Fiyatları	Mal Alım Miktarı	Teslim Süresi	Girdi Stoku
04-23	50,8	51,4	50,0	49,7	45,2	51,1	45,5	68,1	60,6	49,4	46,3	47,2
05-23	51,9	47,1	50,4	50,0	48,7	60,9	40,9	62,1	52,2	48,2	45,4	46,2
06-23	52,6	57,1	50,4	48,6	47,7	50,2	42,8	71,4	57,4	55,3	44,8	49,1
07-23	50,3	53,8	48,8	48,6	45,5	48,9	42,7	82,1	74,0	50,5	42,9	38,5
08-23	51,9	54,5	50,2	44,7	46,3	51,8	40,7	79,1	74,1	52,1	43,6	44,3
09-23	46,5	48,5	42,7	46,1	44,8	46,8	43,5	63,5	57,6	49,4	46,6	42,3

Kara ve Deniz Taşıtları

Üretim yedi aydır ilk kez yavaşladı

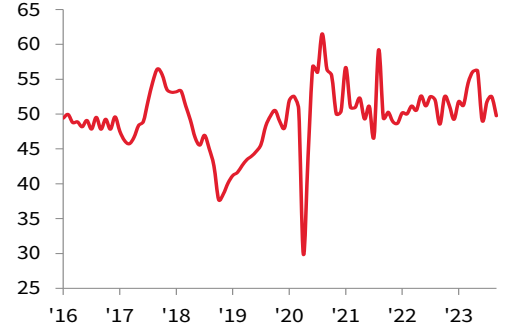

Kara ve deniz taşıtları sektörünün üretimi üçüncü çeyreğin sonunda hafif çapta da olsa gerileyerek son yedi ayın ilk düşüşünü kaydetti. Ağustos'taki artışın ardından Eylül'de yeni siparişler azalırken, yeni ihracat siparişleri üst üste ikinci ay geriledi. İstihdamın güçlü bir şekilde artmaya devam etmesi, anketin görece pozitif gelişmesi olarak kaydedildi.

Tedarikçilerin teslimat süreleri önceki aya göre daha hafif de olsa uzamaya devam etti. Öte yandan hem girdi maliyetleri hem de nihai ürün fiyatları enflasyonu Ağustos ayına kıyasla çok daha düşük gerçekleşti.

PMI

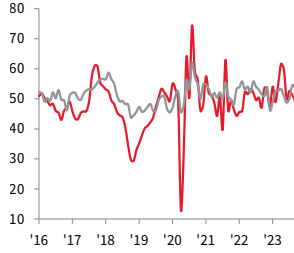
ma, >50 = önceki aya göre iyileşme

Üretim Endeksi

İstihdam Endeksi

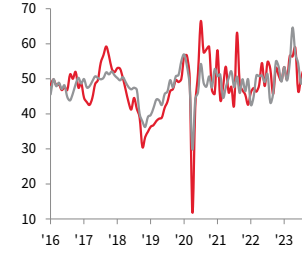
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Yeni Siparişler Endeksi

Birikmiş işler Endeksi

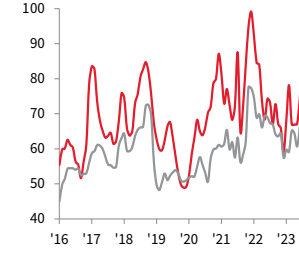
ma, >50 = önceki aya göre büyüme

Girdi Fiyatları Endeksi

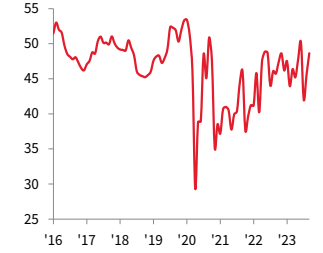
Ürün Fiyatları Endeksi

ma, >50 = önceki aya göre fiyat artışı

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi

ma, >50 önceki aya göre teslimat süresinin kısalması

Endeks Özeti

ma, 50 = önceki aya göre değişim yok

	PMI	Üretim	Yeni Siparişler	Yeni İhracat Siparişleri	Birikmiş işler	İstihdam	Nihai Ürün Stoku	Girdi Fiyatları	Ürün Fiyatları	Mal Alım Miktarı	Tedarikçilerin Teslim Süresi	Girdi Stoku
04-23	56,1	61,6	56,3	58,8	64,6	53,3	46,6	66,9	64,4	57,2	45,2	49,0
05-23	56,2	59,8	58,8	58,0	57,1	50,9	51,4	67,1	60,7	62,0	47,8	55,9
06-23	49,1	50,0	46,5	47,4	54,5	48,8	51,7	74,3	66,3	48,4	50,2	53,7
07-23	51,8	52,7	49,9	51,8	48,7	49,9	47,8	85,8	76,6	49,5	42,0	49,3
08-23	52,5	51,3	52,2	49,9	51,4	54,5	43,0	88,9	75,4	51,1	45,5	49,3
09-23	49,7	49,4	47,4	49,0	49,8	53,7	48,6	71,1	65,6	49,4	48,6	47,3

800
imalatçı

10
sektör

Endeks hesaplaması

$$\begin{aligned} & \% \text{'Arttı'} \\ & + \\ & (\% \text{'Aynı Kaldı'})/2 \\ & + \\ & (\% \text{'Azaldı'}) \times 0 \end{aligned}$$

Metodoloji

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI™ endeksleri, yaklaşık 800 şirketten oluşan paneldeki satın alma müdürlerine gönderilen anketlere verilen yanıtlar kullanılarak S&P Global tarafından oluşturulmaktadır.

Anket yanıtları, her ayın ikinci yarısında toplanmakta ve bir önceki aya göre değişimin yönünü göstermektedir.

Yanıtlar, Uluslararası Standart Sanayi Sınıflandırması (ISIC) kodlarına göre tanımlar baz alınarak 10 imalat sektörü altında birleştirilmiştir (tanımlar için aşağıdaki tabloya bakınız).

Her bir sektör için, tüm anket değişkenlerinin yayılım endeksleri hesaplanmaktadır. Endeks, "arttı" cevaplarının yüzdesi ile "aynı kaldı" cevabını verenlerin yüzdesinin yarısının toplanmasıyla elde edilmektedir. Endeksler 0 ve 100 arasında değişmekte ve 50 değerinin üzerinde ölçülen endeks önceki aya göre genel anlamda artış olduğunu, 50 değerinin altında ölçülen endeks ise genel anlamda düşüş olduğunu göstermektedir. Endeksler daha sonra mevsimsellikten arındırılmaktadır.

Her sektörün manşet değeri, Satın Alma Yöneticileri Endeksi™'dir (PMI). PMI, beş ayrı alt endeksin ağırlıklandırılması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir. Ağırlıklar şu şekildedir: Yeni Siparişler (%30), Üretim (%25), İstihdam (%20), Tedarikçilerin Teslim Süresi (%15) ve Girdi Alımları (%10). PMI hesaplarında Tedarikçilerin Teslim Süresi endeksi diğer endekslerle karşılaştırılabilir yönde hareket edecek şekilde ters çevrilmiştir.

Anketin temel verilerinde ilk yayımlanma tarihinden sonra herhangi bir revizyon yapılmamaktadır. Ancak mevsimsel etkilerden arındırma faktörleri zaman zaman uygun şekilde revize edilebilmekte ve mevsimlik etkilerden arındırılmış veri serileri bundan etkilenmektedir.

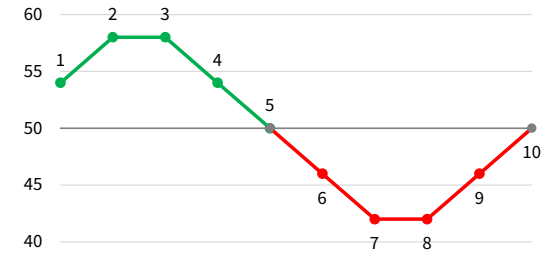
PMI anket metodolojisi hakkında daha fazla bilgi için lütfen economics@spglobal.com adresi ile irtibata geçiniz.

Anket Soruları

Üretim	Mal Alım Miktarı
Yeni Siparişler	Tedarikçilerin Teslim Süresi
Yeni İhracat Siparişleri	Girdi Stoku
İstihdam	Girdi Fiyatları
Birikmiş işler	Ürün Fiyatları
Nihai Ürün Stoku	

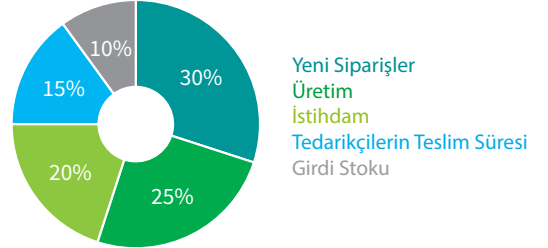
Endeks Yorumu

ma, 50 = önceki aya göre değişim yok

1 Büyüdü	6 Değişim kaydedilmeyen bir önceki ayın ardından geriledi
2 Daha yüksek oranda büyüdü	7 Daha yüksek oranda geriledi
3 Aynı oranda büyüdü	8 Aynı oranda geriledi
4 Daha düşük oranda büyüdü	9 Daha düşük oranda geriledi
5 Büyüme kaydedilen bir önceki ayın ardından değişim göstermedi	10 Gerileme kaydedilen bir önceki ayın ardından değişim göstermedi

PMI Alt Endeks Ağırlıkları

Sektör Kapsamı

Türkiye Sektörel PMI verileri Uluslararası Standart Sanayi Sınıflandırması (ISIC) Rev. 4 kodlarına göre tanımlanmış şirketlerden gelen cevapları içermektedir:

Gıda Ürünleri

C10 – Gıda Ürünleri

Tekstil Ürünleri

C13 – Tekstil Ürünleri

Giyim ve Deri Ürünleri

C14 – Giyim Eşyaları

C15 – Deri ve İlgili Ürünler

Ağaç ve Kağıt Ürünleri

C16 – Ağaç ve ağaç ve Mantar Ürünleri (Mobilya Hariç); Saz, Saman ve Benzeri Malzemelerden Örülerek Eşyaların İmalatı

C17 – Kağıt ve Kağıt Ürünleri

C18 – Kayıtlı Medyanın Basımı ve Çoğaltılması

C31 – Mobilya

Kimyasal, Plastik ve Kauçuk Ürünleri

C20 – Kimyasallar ve Kimyasal Ürünler

C21 – Temel Eczacılık Ürünleri ve Eczacılığa Ait Malzemelerin İmalatı

C22 – Kauçuk ve Plastik Ürünler

Metalik Olmayan Mineral Ürünler

C23 – Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünler

Ana Metal Sanayi

C24 – Ana Metal Sanayi

Makine ve Metal Ürünler

C25 – Fabrikasyon Metal Ürünleri (Makine ve Teçhizat Hariç)

C28 – Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı

Elektrikli ve Elektronik Ürünler

C26 – Bilgisayar, Elektronik ve Optik Ürünler

C27 – Elektrikli Teçhizat

Kara ve Deniz Taşıtları

C29 – Motorlu Kara Taşıtı, Treyler (Römork) ve Yarı Treyler (Römork)

C30 – Diğer Ulaştırma Araçlarının İmalatı (C303 Hava ve Uzay Araçları Hariç)

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İstanbul Sanayi
Odası Türkiye
Sektörel PMI™ Anketi

İletişim

Nesrin Akçay
İstanbul Sanayi Odası
T: +90 212 252 29 00
E: nakcay@iso.org.tr

Andrew Harker
Ekonomi Direktörü
S&P Global Market Intelligence
T: +44 1491 461016
E: andrew.harker@spglobal.com

Sabrina Mayeen
Corporate Communications
S&P Global Market Intelligence
T: +44 (0) 7967 447030
E: sabrina.mayeen@spglobal.com

İstanbul Sanayi Odası Hakkında

Kurulduğu 1952 yılından bu yana üyelerinin Türkiye ekonomisine katkılarından aldığı güçle faaliyetlerini sürdüren İstanbul Sanayi Odası (ISO), Türkiye'nin en büyük sanayi odası, Türk sanayisinin de en güçlü temsilcilerinden biridir. ISO üyeleri tarafından yaratılan katma değer Türkiye sanayi sektörü katma değeri içindeki payı %40'ın üzerindedir, ISO üyeleri Türkiye sanayi sektörü üretiminin yaklaşık %35'ini gerçekleştirmektedir. Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun %36'sı ISO üyelerinden oluşmaktadır.

İstanbul Sanayi Odası, üyelerine yenilikçi hizmetler sunarak, sanayimizin sürdürülebilir gelişmesini desteklemekte ve rekabet gücünün gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Bu amaçla; inovasyon, teknoloji geliştirme, üniversite-sanayi işbirliği, mesleki eğitim, uluslararası ilişkiler, çevre ve enerji gibi sanayimiz için hayati önem taşıyan konularda yurt içi ve uluslararası ortaklıklarla yeni projeler ve hizmetler geliştirerek sanayicilerimizin kullanımına sunmaktadır.

İstanbul sanayisi ile ilgili en geniş bilgi birikimine sahip olan ISO, gerçekleştirdiği ekonomik araştırmalar ve derlediği verilerle bir yandan sanayicilerimize yön gösterirken diğer yandan ekonomi ve sanayi politikalarının şekillenmesine katkıda bulunmaktadır.

Yasal uyarı

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI™ fikri mülkiyet hakları S&P Global şirketine aittir veya bir lisans anlaşması çerçevesinde kullanılmaktadır. Önceden S&P Global'in izni alınmaksızın, kopyalama, dağıtım veya yayınlama dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, buradaki verilerin herhangi bir şekilde izinsiz kullanılması yasaktır. Buradaki içerik veya bilgiler ("veriler"), verilerdeki hatalar, yanlışlıklar, ihmaller veya gecikmeler nedeniyle veya bunlarla ilgili olarak, veya buna dayanarak gerçekleştirilen eylemler nedeniyle S&P Global'in herhangi bir yükümlülüğü veya sorumluluğu bulunmamaktadır. S&P Global, verilerin kullanılmasından kaynaklanan herhangi bir özel, arazi veya dolaylı kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Purchasing Managers' Index™ ve PMI® Markit Economics Limited şirketinin ticari markalarıdır veya bir lisans anlaşması çerçevesinde kullanılmaktadır. İstanbul Sanayi Odası yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır.

Bu içerik, S&P Global'in ayrı olarak yönetilen bir bölümü olan S&P Global Ratings tarafından değil, S&P Global Market Intelligence tarafından yayınlanmıştır. İlgili taraftan önceden yazılı izin alınmaksızın, derecelendirmeler dahil olmak üzere herhangi bir bilginin, verinin veya materyalin ("İçerik") herhangi bir şekilde kopyalanması yasaktır. Söz konusu taraf, bağlı kuruluşları ve tedarikçileri ("İçerik Sağlayıcılar"), herhangi bir İçerik'in doğruluğunu, yeterliliğini, eksiksizliğini, güncelliğini ve elde edilebilirliğini garanti etmez ve nedeni ne olursa olsun herhangi bir hata veya eksiklikten (ihmal veya başka bir nedenden kaynaklanan) veya bu İçerik'in kullanımından elde edilen sonuçlardan sorumlu değildir. İçerik Sağlayıcılar, İçerik'in herhangi bir şekilde kullanılmasıyla bağlantılı olan herhangi bir zarardan, maliyetten, masraftan, yasal ücretten veya kayıptan (gelir kaybı veya kâr kaybı ve fırsat maliyetleri dahil) hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.

S&P Global Hakkında

S&P Global, temel iş zekası sağlar. Hükümetlere, işletmelere ve bireylere doğru veri, uzmanlık ve bağlantılı teknoloji sunarak sağlıklı karar vermelerine olanak sağlarız. Müşterilerimizin yeni yatırımları değerlendirmelerine yardımcı olmaktan, tedarik zincirlerindeki ESG (Çevresel, Sosyal ve Kurumsal Yönetişim) ve enerji dönüşümlerine rehberlik etmeye kadar birçok alanda yeni fırsatların kilidini açıyor, zorlukları çözüyor ve dünya için ilerlemeyi hızlandırıyoruz.

Küresel sermaye, emtia ve otomotiv pazarlarında kredi derecelendirmeleri, kıyaslamalar, analiz ve iş akışı çözümleri sağlamak için dünyanın önde gelen kuruluşlarının çoğu tarafından aranıyoruz. Sunduğumuz her çalışmayla dünyanın önde gelen kuruluşlarının yarın için bugünden plan yapmasına yardımcı oluyoruz. www.spglobal.com

PMI Hakkında

Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI®'lar) anketleri artık Euro Bölgesi gibi önemli bölgeler dâhil olmak üzere, 40'dan fazla ülkede yayınlanacak. Bu anketler, güncel, doğru ve genellikle benzersiz aylık ekonomik eğilim göstergeleri sunabilme kapasitesi sayesinde, merkez bankaları yanında, mali piyasalar ve ticari karar vericiler tarafından dünyada en çok takip edilen iş anketi unvanına sahiptir. Daha fazla bilgi için: www.spglobal.com/marketintelligence/en/mi/products/pmi.html